



Տեղական
մակարդակում
միջդավանական
երկխոսության 12
ուղենիշներ



The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Տեղական կրոնական իրավիճակի իմացություն և ըմբռնում

01 Տեղական իշխանություններին կոչ է արվում հաշվի առնել այն մեծացող դերը, որ կրոնն այժմ ունի անհատական և կոլեկտիվ ինքնությունների ստեղծման գործում, ինչպես նաև կրոնի ազդեցությունը սոցիալականացման և սոցիալական ներկայացուցչությունների կազմավորման, ինչպես նաև իրենց քաղաքացիներից շատերի աշխարհընկալման վրա: Կրոնը սերնդեսերունդ փոխանցվող համոզմունքների համակարգի և ավանդույթներին հավատարմության արտահայտությունն ու արդյունքն է: Այն օգնում է կերտել մարդկանց մտածելակերպը և ստեղծում է արժեքներ ու վարքականոններ:

02 Այս իշխանությունները պետք է լավ իրազեկված լինեն տեղական կրոնական խմբերի հարաբերական չափի և դրանց կազմավորման ձևի մասին: Նրանք պետք է բացահայտ տեղեկացված լինեն, որ իրենց ուսուցման ու վերապատրաստման և իրենց առաջարկած ծառայությունների միջոցով տեղական կրոնական կազմակերպություններն իրապես ծառայում են հոգուս հանրության: Նրանք իրենց անդամներին իմաստավորման զգացում են

հաղորդում և օգնում են ստեղծել սոցիալական հարաբերություններ և, որպես այդպիսին, տեղական հասարակության լիարժեք մասնակիցներ են: Էթնիկ և/կամ կրոնական փոքրամասնությունների տեղի և դերի շուրջ իրազեկվածությունը կարող է օգտակար կերպով գուգորդվել այն թաքնված իշխանության հավասար իրազեկությամբ, որն իրականացվում է մեծամասնության կողմից, որը, որպես կանոն, ունի իշխանության տեղական լծակների գրեթե մենաշնորհ: Նման մոտեցումը կօգնի կանխարգելել, որ փոքրամասնությունները ստիպված չլինեն պաշտպանվողական կեցվածք ընդունել՝ հակառակ իրենց լավագույն դատողության: Հասարակության առջև բաց լինելու առումով՝ առանձնահատուկ ուշադրություն պետք է դարձվի ընտանիքների և հատկապես մայրերի դերին, ովքեր իրենց մշակութային արժեքները փոխանցում են հաջորդ սերնդին:

03 Կրոնական կազմակերպությունները պետք է համարվեն ոչ թե միատարր հաստատություններ, այլ լինեն կազմակերպություններ, որոնք իրենք են երբեմն հանդես գալիս որպես հակասող տեսակետների առարկա: Տեղական իշխանությունների որոշումը, կապված նրա հետ, որ գրուցակիցները բաց կլինեն երկխոսություն ծավալելու, ինչպես նաև իրենց սեփական համայնքի վրա ազդեցություն ունենալու առումով խիստ կարևոր է թե՛ ներկայի և թե՛ ապագայի համար:

Երկխոսության մասնակիցների միջև փոխըմբռնման խթանում

04 Տեղական իշխանությունները պետք է նպաստեն այլ մշակույթներ բացահայտելու գործընթացին՝ ուսումնասիրելով մշակութային նմանությունները և տարբերությունները, հասկանալով նրանց, որոնց տեսակետներն այլ են և տարբերվում են տեղական սովորույթներից ու գործելակերպից, ինչպես նաև տարածելով ու հաղորդելով այդ տեղեկատվությունը: Նրանք դա կարող են անել խրախուսելով կրոնական գիտելիքների ուսուցումը՝ նպատակ ունենալով զարգացնել մշակութային գիտելիքներ, այլ ոչ կրոնական գործելակերպեր: Այդպիսի կրթությունը թե դպրոցում և թե հասարակական կրոնական ուսումնական կենտրոններում պետք է դառնա ավելի մեծ հրապարակայնության (բացության) և գիտելիքների որոնման առանցքային գործոն: Այլոց նկատմամբ բաց լինելը կարող է նաև արթնացնել սեփական հավատքի կամ անձնական և սոցիալական արժեքների առավել լավ ընկալման ցանկություն՝ մշակութային ավելի խորը գիտակցությամբ նպաստելով արմատականացման վտանգի նվազմանը: Այս գործողությունը պետք է ուղղորդվի կանանց և տղամարդկանց միջև հավասարության պայմաններ ստեղծելու և դրանց կիրառումը երաշխավորելու ցանկությամբ:

05 Տեղական իշխանությունները պետք է բացահայտեն հարմար պահեր՝ փոխադարձ գիտելիքների և միջանձնային շփուժների զարգացման և անվստահության ու նույնիսկ վախի զգացումների նվազեցման համար: Նպատակը պետք է լինի՝ հասնել անտեղյակությունից դեպի իմացություն, իմացությունից ըմբռնում և ըմբռնումից վստահություն: Համապատասխան միջոցառումների շրջանակը կարող է ներառել այցելություններ պաշտամունքի տարբեր վայրեր կամ միջմշակութային, միջդավանական տարեկան ֆորումի կամ փառատոնի կազմակերպում: Մա կարող է գուգորդվել միջմշակութային և միջդավանական հարաբերությունների խորհրդի ստեղծմամբ՝ որպես տեսակետների բազմակողմանի փոխանակման կիզակետ:

Գործընկերությունների հիմնում

06 Տեղական իշխանությունները այս հարցում առաջնագծում են, և նրանց ակտիվ ներկայությունը տեղում, բոլոր շահագրգիռ կողմերի հետ ծանոթ լինելը և նորարարությունների հետ կապված՝ նրանց կարողությունները առաջատար և լիովին օրինական դեր են տրամադրում նրանց կրոնական գործունեության ոլորտում: Նրանց քննարկումները և միջոցառումները պետք է ուղղորդվեն հրապարակայնության, նորարարության և փորձարարության նկատառումներով:

07

Տեղական իշխանությունների դերը երկխոսության խթանման և գործընկերությունների

հիմնման գործում կլինի առավել արդյունավետ և գործուն երկարաժամկետ հեռանկարում, եթե ի սկզբանե պահանջվեն որոշակի պայմաններ

- ▶ հարգանք օրինականության նկատմամբ,
- ▶ կանանց և տղամարդկանց միջև հավասարության խթանում,
- ▶ կրոնական չեզոքություն և խտրականության բացառում,
- ▶ գործունեության թափանցիկություն:

08

Տեղական իշխանությունները չպետք է անմիջականորեն ներգրավված լինեն

միջոցավանական երկխոսության իրականացման մեջ:

Մուրախիդիարության և կրոնական ինքնավարության սկզբունքները պետք է արգելվեն այդպիսի երկխոսության պաշտոնական հովանավորչության կամ կազմակերպման համար:

Պաշտոնական դիրքորոշումը պետք է լինի անտարբեր չլինելը և չմիջամտելը: Տեղական իշխանությունների դերը, ըստ էության, պետք է լինի խթանող, միջնորդող կամ, անհրաժեշտության դեպքում, կարգավորող՝ հիմնված հստակ սահմանված և համաձայնեցված նպատակների վրա: Նրանց տեսանկյունից, այսինքն՝ ուսուսնասիրված չեզոքության առումով, միջոցավանական երկխոսությունը, ըստ էության, հիմնված է ողջամտության, այլ ոչ թե դավանանքի, և գիտելիքի, այլ ոչ թե հավատքի վրա:

09

Ընդգծելով ճանաչման և վստահության հասկացությունները՝ տեղական

իշխանությունները կարող են երաշխավորել, որ կրոններն ընկալվեն ոչ որպես խնդիր, այլ որպես ռեսուրս՝ բազմակարծության ժողովրդավարական կառավարման նկատմամբ դրական վերաբերմունք որդեգրելու միջոցով: Նրանց գործունեությունը պետք է ուղղված լինի երկու նպատակի՝ առավել համաձայնեցված կազմակերպչական կառուցվածքի ստեղծում տեղական կրոնական դավանանքների համար և սոցիալական համախմբվածության ամրապնդում: Երկխոսության մեջ ընդգրկված մարմինները և գործընկերները չպետք է դուրս գան իրենց սեփական հատուկ դերակատարումների շրջանակից, և երկխոսությանը պետք է նախ և առաջ վերաբերվեն որպես ընդհանուր բարօրության, որն անհրաժեշտ է խրախուսել:

10

Պետք է նախատեսվեն այնպիսի միջոցառումներ, ինչպիսիք են, օրինակ, պաշտամունքի

վայրերի կառուցումը կամ կառավարումը խթանելու համար հավասարակշռությունը և ներդաշնակությունը, և պետք է խրախուսվի ավելի շատ բացություն, այլ ոչ թե գետնոյացում: Սա նշանակում է, որ միջոցավանական մոտեցումը պետք է աստիճանաբար գերակայի բազմադավանության նկատմամբ: Տեղական իշխանության գործունեությունը պետք է ուղղորդվի բազմադեմ Աստծո ընդհանուր հավատքի խթանման սկզբունքով:

11 Տեղական իշխանությունների մտահոգությունը կապված կրոնական բազմազանության և միջդավանական երկխոսության հետ, պետք է արտացոլվի կոնկրետ առումներով՝ տեղական սոցիալական, սպորտային, կրթական, քաղաքաշինական և մշակութային քաղաքականություններում և տեղական միությունների հետ իրենց փոխհարաբերություններում՝ այդպիսով երկխոսությանը հաղորդելով բազմաշերտ հարթություն: Որպես այդպիսին, այն պետք է ներգործի և իրազեկի գործունեության բոլոր ոլորտներին՝ որոշակի ոլորտ ձևավորելու փոխարեն: Եթե բոլոր շահագրգիռ կողմերը պատրաստ են լսելու միմյանց, ապա հնարավոր կլինի հասնել նրան, ինչը կանադացիները կոչում են «ողջամիտ պայմանավորվածություն», որը նշանակում է դավանանքներին առավելագույն հնարավորություն տալ՝ արտահայտելու իրենց կրոնական համոզմունքները, եթե դա չի հակասում այլ հիմնարար իրավունքների:

Թեյզակց՝

12 Խորհրդակցելով տեղական կրոնական կազմակերպությունների հետ տեղական իշխանությունները պետք է նախապես որոշեն, թե ինչ չափանիշներ և ցուցիչներ պետք է կիրառեն՝ միջմշակութային և միջկրոնական իրենց երկխոսության արդյունավետությունը գնահատելու համար: Դրանք կարող են ներառել իրենց սեփական փորձառության զարգացում և դավանանքների միջև հաղորդակցություն ապահովելու նպատակով ցանցերի ստեղծում կամ ուսումնական և տեղեկատվական կենտրոնների հիմնում: Նրանք պետք է նաև հաղորդակցվեն տեղական այլ իշխանությունների ներկայացուցիչների հետ համեմատելու և հակադրելու իրենց տարբեր միջոցները՝ իրենց սեփական առանձնահատուկ մոտեցումը մշակելու նպատակով:

Տեղական և տարածքային իշխանությունների կոնգրեսի համար միջկրոնական և միջվշակութային երկխոսության խթանումը մեր տեղական համայնքները կազմող (ձևավորող) տարբեր խմբերի միջև երկխոսության կարևոր տարր է:

Այն անհանդուրժողության և ծայրահեղականացման դեմ պայքարի ու փոխադարձ հարգանքի մթնոլորտում «միասին ապրելու» ամրապնդման արդյունավետ գործիք է:

Կոնգրեսն այս թեմայով իր աշխատանքները սկսել է երկու համաժողովների կազմակերպմամբ՝ 2006 և 2010 թվականներին Մոնչանինում, Ֆրանսիա: Այս միջոցառումների ժամանակ տեղական իշխանությունների ներկայացուցիչները, գիտնականները, ինչպես նաև միջազգային կազմակերպությունների ներկայացուցիչները և կրոնական առաջնորդները մասնակցել են քննարկումների, որոնք բնեռվել են միջկրոնական երկխոսության ոլորտում տեղական իշխանությունների ունեցած դերի, մասնավորապես լավ գործելակերպի, աշխարհիկության սկզբունքների, կրոնական կրթության, կրոնական առաջնորդների վերապատրաստման և պաշտամունքի վայրերի ֆինանսավորման հարցերի վրա: Այս 12 սկզբունքները համալրում են Եվրոպայի խորհրդի 2008թ. ընդունած «Միջվշակութային երկխոսության Սպիտակ գրքում» ամփոփված գաղափարները՝ «հավասար արժանապատվությամբ միասին ապրելու» վերաբերյալ:

www.coe.int/congress-intercultural
congress.intercultural@coe.int

Հրատարակված է 2016թ. մարտին



www.coe.int

Եվրոպայի խորհուրդը մայրցամաքի առաջատար իրավապաշտպան կազմակերպությունն է: Այն ներառում է 47 անդամ պետություններ, որոնցից 28-ը Եվրոպական միության անդամներ են: Տեղական և տարածքային իշխանությունների կոնգրեսը Եվրոպայի խորհրդի հաստատություն է, որը պատասխանատու է նրա 47 անդամ պետություններում տեղական և տարածքային ժողովրդավարության ամրապնդման համար: Կազմված լինելով երկու պալատից՝ Տեղական իշխանությունների պալատ և Տարածաշրջանների պալատ, և երեք հանձնաժողովից՝ այն համախմբում է 648 ընտրված պաշտոնյաների, ովքեր ներկայացնում են ավելի քան 200 000 տեղական և տարածքային իշխանություններ:

